

**UCHWAŁA NR XLIX/295/2023
RADY GMINY CZERWONKA
z dnia 19 grudnia 2023 roku**

**w sprawie ustanowienia gminnego programu wspierania rodziny
na lata 2024 – 2026**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) oraz art. 176 pkt. 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 ze zm.)

Rada Gminy Czerwonka uchwala co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czerwonka.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Wiesław Widomski

Załącznik
do UCHWAŁY NR XLIX/295/2023
RADY GMINY CZERWONKA
z dnia 19 grudnia 2023 roku
w sprawie ustanowienia
Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2024 - 2026

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2024 - 2026

CZERWONKA 2023

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE.....	3
2.	PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.....	4
3.	DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I ŚRODOWISKA W GMINIE CZERWONKA.....	5
4.	ZASOBY GMINY CZERWONKA.....	10
5.	DANE DOTYCZĄCE PROGRAMU.....	12
6.	SZANSE I ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU - ANALIZA SWOT.....	13
7.	CELE PROGRAMU.....	14
8.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	15
9.	ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU.....	15
10.	MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	15
11.	PODSUMOWANIE	16

1. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawowym środowiskiem życia każdego człowieka, jest najmniejszą i podstawową komórką społeczną. To w rodzinie dziecko nabiera wiedzy o otaczającym je świecie, panującymi między ludźmi stosunkami. Poznaje wartości jakie są w życiu ważne. Rodzina kształtuje osobowość dziecka. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest podstawowym warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości i empatii, będzie w przyszłości fundamentem do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej komórki społecznej. Niestety zdarzają się sytuacje, gdy rodzice nie spełniają należycie powierzonej jej funkcji, stając się rodziną dysfunkcyjną, w której występuje: przemoc, apatia, zaniedbanie, brak wsparcia emocjonalnego.

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej samorząd gminy ma za zadanie wspieranie rodziny poprzez:

- 1) opracowanie i realizację 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) zatrudnianie oraz tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 4) partycypowanie w kosztach związanych z funkcjonowaniem rodziny wspierającej,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pierwszym i niewątpliwie najważniejszym środowiskiem, w którym żyje i rozwija się człowiek jest rodzina, która odgrywa fundamentalną rolę w procesie wychowania dziecka. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby.

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Jako naturalne środowisko życia dziecka ma największy wpływ na jego rozwój w każdej sferze - między innymi emocjonalnej, intelektualnej i poznawczej. To właśnie rodzina ma najsilniejszy wpływ na kształtowanie osobowości dziecka, tworzenie jego systemu wartości i wiary we własne możliwości, dlatego tak ważne by funkcjonowała ona prawidłowo i wypełniała swe funkcje jak najlepiej. Współczesne rodziny mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej rzeczywistości. Towarzyszą im trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, które rzutują na prawidłowy rozwój dziecka.

Dokonujące się zmiany, postęp, szybsze tempo życia niosą za sobą wiele pozytywnych skutków, ale niestety pogłębiają też negatywne zjawiska, takie jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które bardzo często powodują rozpad rodziny. Negatywne zjawiska wynikające z trudności na rynku pracy, brak stabilizacji warunków życia i ich drastycznego pogorszenia się, poświęcenia mniejszej ilości czasu dla rodziny z powodu konieczności ciągłego poszukiwania źródeł zarobkowania powodują wielkie zagrożenia dla rodzin i są źródłem wielu kryzysów.

Wobec powyższego wiele rodzin potrzebuje coraz częściej pomocy i wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Należy zatem objąć te rodziny wsparciem i podejmować działania służące udzieleniu im wszechstronnej pomocy.

W tym celu powstał Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026, opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, który jest kontynuacją wcześniej realizowanego programu.

Celem programu jest wspieranie rodzin z gminy Czerwonka w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Program zakłada pomoc rodzinom, przeżywającym trudności poprzez działania zmierzające do wzmocnienia roli i funkcji rodziny, rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienia bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

W myśl w/w ustawy do zadań gminy należy również ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka we wskazanych formach pieczy zastępczej. Założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie pojawiających się zagrożeń oraz eliminowania zagrożeń, a przewidywanym efektem powinno być pozostanie dziecka w środowisku rodzinnym.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne i opracowania:

- Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu Kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” (t. j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1923);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j.: Dz. U. z 2021 r. , poz. 1249 oraz z 2023 r., poz. 289 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j.: Dz. U. z 2023 r. , poz. 2151);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1939);
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t. j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 810 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy uprawnionym do alimentów (t. j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1993);

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 571);
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonka;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Czerwonka oraz sprawozdania.

3. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY W GMINIE CZERWONKA

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo - wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwonce, Urzędu Gminy w Czerwonce, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim oraz Sądu Rejonowego w Przasnyszu .

W gminie Czerwonka wg stanu na dzień 31.12.2022 r. (dane z Urzędu Gminy w Czerwonce - ewidencja ludności) zamieszkiwało 2 598 osób.

Spośród nich system pomocy społecznej w 2022 roku objął wsparciem 54 rodziny, w których było 201 osób.

W formie świadczeń rodzinnych objęto 80 rodzin , w formie jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka - 21 rodzin, ze świadczeń rodzicielskich - 10 rodzin. Ze świadczeń pielęgnacyjnych skorzystało 23 rodziny, z zasiłku pielęgnacyjnego - 90 rodzin, ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 5 rodzin.

Z analizy sprawozdań wynika, iż ilość osób objętych wsparciem społecznym stanowiło 7,74 % ogółu ludności gminy.

Rodziny, które korzystały ze wsparcia pomocy społecznej, znalazły się w trudnej sytuacji życiowej z różnych przyczyn .Wśród tych przyczyn (dysfunkcji) wymienić należy przede wszystkim: ubóstwo, bezrobocie, długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm, przemoc w rodzinie.

Charakterystyka osób i rodzin korzystających ze środków społecznych według powodów przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest warunkiem przyznania świadczeń w 2022 roku.

Z poniższego zestawienia wynika, iż dominującym problemem w gminie Czerwonka jest niski dochód w rodzinach, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała choroba.

POWODY PRZYZNANIA ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2022 R .

UDZIELENIE POMOCY Z POWODU TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
ubóstwo	40	143
bezdomność	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	16	105
bezrobocie	31	136
niepełnosprawność	22	60
długotrwała lub ciężka choroba	10	27
bezzadność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	9	34
przemoc w rodzinie	0	0
alkoholizm	1	1

Tabela 1: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwoncu na podstawie sprawozdań

Jak wynika z poniższej tabeli, najwięcej korzystających z pomocy społecznej jest rodzin z dwojgiem i trojgiem dzieci. Pozostałymi klientami pomocy społecznej są osoby samotne, niepełnosprawne, renciści.

TYPY RODZIN OBJĘTYCH ŚWIADCZENIAMI POMOCY SPOŁECZNEJ W 2022 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Rodziny ogółem objęte pomocą	69	271
Rodziny z dziećmi ogółem, w tym:	39	215
o liczbie dzieci		
1	4	19
2	11	45
3	12	57
4	6	43
5	2	15
6 i więcej	1	8
Rodziny niepełne ogółem, w tym:	9	26
o liczbie dzieci		
1	4	10
2	4	10
3	0	0
4 i więcej	1	6

Tabela 2: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwoncu na podstawie sprawozdań

Najczęstszą formą przyznania pomocy społecznej w gminie Czerwonka jest pomoc finansowa i rzeczowa (zasiłki celowe na zakup żywności i odbiór produktów żywnościowych) oraz dożywianie dzieci w szkole w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023. W 2022 roku z dożywiania skorzystało 85 osób.

FORMY POMOCY UDZIELONEJ W 2022 R.

FORMA POMOCY	LICZBA OSÓB KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	KWOTA ŚWIADCZEŃ
Zasiłek stały	15	87.704,48
Zasiłek okresowy	3	3.303,00
Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe	32	51.666,00
Posiłek	85	37.823,54

Tabela 3: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwonce na podstawie sprawozdań

GOPS Czerwonka zatrudnia obecnie jednego asystenta rodziny, którego zadaniem jest wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Asystenta rodziny przydziela Kierownik GOPS na wniosek pracownika socjalnego lub zgodnie z art. 109 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - jeśli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy może zobowiązać rodziców do pracy z asystentem rodziny.

Zadania asystenta rodziny określone są w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których w szczególności należą:

- opracowanie i realizacja określonego planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,

- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i „Za życiem”,
- prowadzenie dokumentacji pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
 - współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodzin,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Rola asystenta rodziny polega na wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, które są zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunków i relacji w rodzinie. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców i dzieci. Należy jednak pamiętać, że asystent rodziny ma pomagać, a nie wyręczać rodzinę w jej działaniach. Najważniejszym celem przy wspieraniu rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci i młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

LICZBA RODZIN OBJĘTYCH PRACĄ ASYSTENTA RODZINY W 2022 R.

LICZBA RODZIN OBJĘTYCH PRACĄ ASYSTENTA RODZINY	2020	2021	2022
Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny	10	13	4

Tabela 4: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwoncu na podstawie sprawozdań

Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2022 r. wyniósł: 21.672,02 zł

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwoncu w 2022 roku współfinansował pobyt 1 dziecka w rodzinie zastępczej. Koszty poniesione z tego tytułu to 5.537,00 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwoncu prowadzi szeroko rozumianą pracę socjalną. W wielu rodzinach objętych pracą socjalną, której dane zawiera tabela poniżej lub nadzorem kuratora występują liczne problemy w opiece nad dziećmi: między innymi zaniedbanie nauki, nierealizowanie obowiązku szkolnego, niska samoocena, złe warunki socjalno-bytowe, uzależnienia rodziców od alkoholu. Brak odpowiedniego, specjalistycznego wsparcia dla tych rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

POMOC UDZIELONA W POSTACI PRACY SOCJALNEJ W 2022 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Praca socjalna	34	138

Tabela 5: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwoncu na podstawie sprawozdań

Z danych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim uzyskano informacje, które przedstawia tabela poniżej.

Wynika z niej, że w 2022 r. w pieczy zastępczej przebywało 1 dziecko.

W Domu Pomocy Społecznej dla dzieci przebywa 1 dziecko. Najwięcej umieszczonych dzieci jest w rodzinach zastępczych niezawodowych. Wszystkie dzieci zostały umieszczone na podstawie Postanowienia Sądu. Przyczyny umieszczenia są różne lecz najczęściej jest to brak opieki ze strony rodziców spowodowana nadużywaniem alkoholu i niepełnosprawnością.

DZIECI W RÓŻNYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ Z GMINY CZERWONKA W 2022 R.

FORMA PIECZY ZASTĘPCZEJ	ILOŚĆ DZIECI
Dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych	0
Dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych	1
Dom pomocy społecznej dla dzieci	1

Tabela 6: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwoncu na podstawie sprawozdań oraz udostępnionych sprawozdań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim

Dane uzyskane od Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Przasnyszu prezentowane poniżej są danymi orientacyjnymi, ponieważ Sąd szczegółowej statystyki w tym zakresie nie prowadzi. Główną przyczyną objęcia rodzin, czy też niepełnoletnich dzieci nadzorem kuratora, są problemy opiekuńczo - wychowawcze z dziećmi, nadużywanie alkoholu i demoralizujące zachowanie dzieci i niepełnoletniej młodzieży.

RODZINY OBJĘTE NADZOREM KURATORA NA OBSZARZE GMINY CZERWONKA W 2022 R.

RODZAJ NADZORU KURATORA	ILOŚĆ
Nadzór nad rodzicami z powodu ograniczenia władzy rodzicielskiej	3
Nadzór nad nieletnimi z powodu demoralizacji	1

Tabela 7: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwonke na podstawie sprawozdań oraz udostępnionych opracowań Sądu Rejonowego w Przasnyszu

W celu zapobiegania umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej i wzmocnieniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej zachodzi konieczność udzielania daleko idącego wsparcia rodzinom z problemami.

Umieszczenie dziecka w formach pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny.

Placówką, która udziela wsparcia dzieciom jest również szkoła, a w niej pracujący pedagodzy.

Edukacja szkolna w gminie Czerwonka realizowana jest w 1 placówce, która zatrudnia pedagogów szkolnych. Pedagodzy pracują z dziećmi i młodzieżą z różnego rodzaju problemami, ponadto korzystają z pomocy Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Makowie Mazowieckim.

Ilość uczniów szkoły ukazuje tabela poniżej.

PLACÓWKI SZKOLNE I PRZEDSZKOLNE W 2022 R.

NAZWA PLACÓWKI	LICZBA DZIECI
Szkoła Podstawowa w Czerwonke	119
Oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Czerwonke	58

Tabela 8: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwonke na podstawie sprawozdań oraz udostępnionych opracowań Szkoły Podstawowej w Czerwonke

4. ZASOBY GMINY CZERWONKA

Program wspierania rodziny w gminie Czerwonka na lata 2021 - 2023 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE I WSPIERAJĄCE DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECI I RODZIN W GMINIE CZERWONKA

LP.	NAZWA INSTYTUCJI	RODZAJ DZIAŁAŃ POMOCOWYCH	OKRES
1.	Urząd Gminy, Rada Gminy, Rady sołeckie	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, wyprawek szkolnych, dowóz dzieci niepełnosprawnych, wsparcie w uzyskaniu pomocy	2024 - 2026
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa rodzinom w trudnych sytuacjach, monitorowanie sytuacji dzieci i rodzin dysfunkcyjnych, aktywizacja społeczno - zawodowa, wspieranie aktywizacji lokalnej, dożywianie dzieci w szkołach, realizowanie świadczeń rodzinnych, wychowawczych, opiekuńczych i alimentacyjnych, KDR, poradnictwo dla rodzin dysfunkcyjnych, wspieranie idei wolontariatu	2024 - 2026
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wsparcie i pomoc w przeciwdziałaniu problemom dotyczącym nadużywania alkoholu i narkotyków	2024 - 2026
4.	Zespół Interdyscyplinarny	Wsparcie i pomoc w przezwyciężaniu problemu przemocy w rodzinie	2024 - 2026
5.	Placówka służby zdrowia, apteka	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej dzieci i rodzin	2024 - 2026
6.	Placówki oświatowe, Poradnia psychologiczno - pedagogiczna	Działalność dydaktyczna, opiekuńcza, wychowawcza, wsparcie psychologiczno - pedagogiczne dla rodziców i dzieci	2024 - 2026
7.	Centrum Kultury - Biblioteka Publiczna	Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, rodziców	2024 - 2026
8.	Parafie	Działalność charytatywna, organizowanie wypoczynku dla dzieci	2024 - 2026
9.	Policja, kuratorzy sądowi i społeczni	Kontakt z rodzicami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz rodzinami ,gdzie występuje przemoc domowa, wydanie opinii i orzeczeń	2024 - 2026
10.	Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia	Pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, spowodowanych różnymi przyczynami	2024 - 2026
11.	Powiatowy Urząd Pracy	Aktywizacja rodzin bezrobotnych	2024 - 2026

Tabela 9: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwonce na podstawie sprawozdań

5. DANE DOTYCZĄCE PROGRAMU

MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU: GMINA CZERWONKA

CZAS REALIZACJI PROGRAMU: LATA 2024 - 2026

ADRESACI PROGRAMU:

- Rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemu rodziców (konflikty małżeńskie, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo).
- Rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.
- Rodziny zmagające się z trudnościami wychowania dzieci w wieku dojrzewania.
- Rodziny wychowujące dzieci od 0-6 lat.
- Rodziny wielodzietne.
- Rodziny niepełne.
- Małoletnie matki.

KOORDYNATOR PROGRAMU: GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W CZERWONCE

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA PROGRAMU:

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023 w Gminie Czerwonka są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w ustawach z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej oraz z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” oraz środki budżetu gminy, środki Partnerów współrealizujących Program, środki budżetu państwa oraz środki z innych źródeł zewnętrznych, w tym programy rządowe.

6. SZANSE I ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU - ANALIZA SWOT

Wsparcie społeczno - socjalne, pedagogiczne dla rodziny nawet najbardziej zagrożonej dysfunkcjonalnie, jest konieczne i możliwe pod warunkiem, iż zostanie jej udzielona wszechstronna pomoc i to w porę, zanim dysfunkcja nie stanie się - jak to często bywa - nieodwracalna.

Określenie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń daje możliwość zobrazowania obecnej sytuacji oraz daje podstawę do określenia celów programu.

ANALIZA SWOT PROGRAMU

<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doświadczenie i wiedza pracowników GOPS. 2. Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych, policji i pedagogów szkolnych. 3. Funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny. 4. Istniejąca sieć placówek oświatowych. 5. Zatrudnienie asystenta rodziny, jego wsparcie w celu osiągnięcia przez rodzinę zagrożoną pozbawieniem praw rodzicielskich odpowiedniego poziomu stabilności życiowej w wypełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom bezrobocia. 2. Wysoki wskaźnik ubóstwa. 3. Bierna postawa rodziców wobec problemów w rodzinie. 4. Brak ośrodków wsparcia. 5. Brak środków finansowych na realizację zadań wspierania rodziny i pieczy zastępczej. 6. Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej. 7. Brak możliwości zaspokajania uzasadnionych potrzeb rodzin. 8. Niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej.
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin. 2. Pozyskanie środków pozabudżetowych na realizację projektów. 3. Regulacje prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy osobom i rodzinom zagrożonym. 4. Wspieranie rodzin przez asystenta rodziny w wypełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. 5. Gotowość do współpracy i działalność służb i instytucji. 6. Tworzenie nowych form pracy z rodziną. 7. Realizowana procedura "Niebieskiej karty". 8. Realizacja programów profilaktycznych, projektów. 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne. 2. Ograniczenia ze strony finansowej. 3. Ubożenie społeczeństwa i osłabienie funkcji opiekuńczej rodziny. 4. Brak zatrudnienia odpowiedniej liczby kadry 5. Niespójność przepisów oraz ich niedostosowanie do faktycznych potrzeb. 6. Poszerzanie zjawisk patologicznych (przemoc w rodzinie, przemoc rówieśnicza, alkoholizm). 7. Wzrastające problemy ubóstwa ,długotrwałe bezrobocie, rozpad więzi rodzinnych, przemoc w rodzinie. 8. Rosnąca biurokracja wspierania rodzin.

Tabela 10: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwoncu

7. CELE PPROGRAMU

CEL GŁÓWNY: rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz profilaktyka w zakresie działań na rzecz wzmocnienia rodziny.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	REALIZATOR
1. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych	<ol style="list-style-type: none"> 1.Szeroko pojęta pomoc rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji socjalno-bytowych przy wykorzystaniu własnych możliwości, zasobów i uprawnień. 2.Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez wzmocnianie funkcji rodziny. 3.Działania profilaktyczne sprzyjające umacnianiu rodziny poprzez różnego rodzaju prelekcje i pogadanki, itp. 4.Propagowanie nowych form pomocy w formie rodziny wspierającej w zależności od potrzeb. 5. Specjalistyczne poradnictwo: socjalne, prawne, pedagogiczne 6.Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej. 	GOPS, GKRPA, ZI, UG, BP-CK, Oświata, Policja, Parafia, PCPR, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Służba Zdrowia, kuratorzy
2.Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych	<ol style="list-style-type: none"> 1.Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia dzieciom i rodzinom. 2.Pomoc materialna, rzeczowa dla dzieci i ich rodzin oraz organizowanie czasu wolnego. 3.Tworzenie i realizacja projektów i programów wspierających rodzinę w prawidłowym jej funkcjonowaniu. 4.Rozwój pomocy w formie usług asystenta rodziny, kuratora i pracownika socjalnego. 5. Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo - wychowawczym polegająca min. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocena sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym. 6. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i monitorowanie środowisk rodzinnych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji. 	GOPS, GKRPA, ZI, UG, BP-CK, Oświata, Policja, Parafia, PCPR, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Służba Zdrowia, kuratorzy
3.Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1.Podejmowanie wszechstronnych działań w kierunku powrotu dziecka do rodziny naturalnej. 2. Działania edukacyjne skierowane do dzieci , młodzieży i rodziców. 3.Praca z rodzicami dziecka koncentrująca się na niwelowaniu przyczyn sytuacji patologicznych. 4.Udzielanie wsparcia rodzicom i dziecku. 5.Współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo - wychowawcze rodzin. 	GOPS, GKRPA, ZI, UG, BP-CK, Oświata, Policja, Parafia, PCPR, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna , Służba Zdrowia, kuratorzy
4. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie odpowiednich warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. 2. Organizowanie szkoleń dla osób podejmujących działania na rzecz wspierania rodzin i dzieci. 3. Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez inne instytucje, finansowanie szkoleń. 	GOPS, GKRPA, ZI, UG, BP-CK, Oświata, Policja, Parafia, PCPR, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna , Służba Zdrowia, kuratorzy

Tabela 11: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwoncu

8. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie.

Zadania będą realizowane w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych objętych programem, tj. w latach 2024 - 2026.

9. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- Wzrost świadomości dotyczącej roli i funkcji rodziny.
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.
- Poprawa stanu bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
- Zmniejszenie rodzin dysfunkcyjnych.
- Podnoszenie poziomu rozwoju profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku.
- Wzrost świadomości społecznej mieszkańców gminy Czerwonka na temat współczesnych zagrożeń dotyczących rodzinę.
- Zwiększenie wrażliwości społecznej na problemy dziecka i rodzin.
- Efektywna współpraca podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.
- Poprawa aktywności społecznej rodzin z terenu gminy Czerwonka.

10. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu Programu jest jego monitorowanie i ocena realizacji. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie Programu .

Ocena poszczególnych działań odbywać się będzie na podstawie corocznej analizy realizacji założeń Programu .Ocena, która zostanie przeprowadzona po zakończeniu realizacji Programu, pozwoli określić wszystkie uzyskane efekty oraz wskazać, które ułatwiły bądź utrudniały jego realizację.

Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwonce, który posłuży również do kontroli postępu realizacji założonych celów, oceny zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań. Pozwoli

na szybką reakcję w przypadku gdy wstępne założenia okażą się mało efektywne lub gdy pojawiają się rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami.

Efektom realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznych, zmniejszenie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Program ma charakter otwarty, będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.

Kontrola programu odbywać się będzie poprzez:

- Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny przedstawione Radzie Gminy roczne w terminie do 31 marca każdego roku.
- Sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art.187 ust.3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

11. PODSUMOWANIE

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026 odbywać się będzie na zasadach partnerskiej współpracy pomiędzy przedstawicielami administracji samorządowej gminy, przedstawicielami instytucji zajmujących się dzieckiem i rodziną (szkoła, policja, prokuratura, sąd, służba zdrowia, kościoły, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, PCPR, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, itp.), przedstawicielami społeczności lokalnej gminy (radni, sołtysi) oraz partnerami społecznymi (organizacje pozarządowe), z rodzinami wymagającymi wsparcia.

Przedstawione w programie działania mają charakter profilaktyczny i ochronny. Mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą im odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu przez samych zainteresowanych będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny oraz ważne jest włączenie się całego środowiska lokalnego, dla wypracowania zamierzonych celów.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Wiesław Widomski